

Lietuvių kalbos mokymas lituanistinėje mokykloje Genijaus ir vaiko ryšys svetur

Hadeland lituanistinė mokykla „Ažuolėlis“

Norvegija

Elena Valiulienė

Mokytoja ekspertė, LMTA Lektorė



Lietuvių kalbos mokymas lituanistinėje mokykloje

- Kalbos ir literatūros mokymas
- Kultūros, tradicijų ir istorijos pamokos
- Įtraukimas į vietos bendruomenę - diasporą

Genijaus ir vaiko ryšys

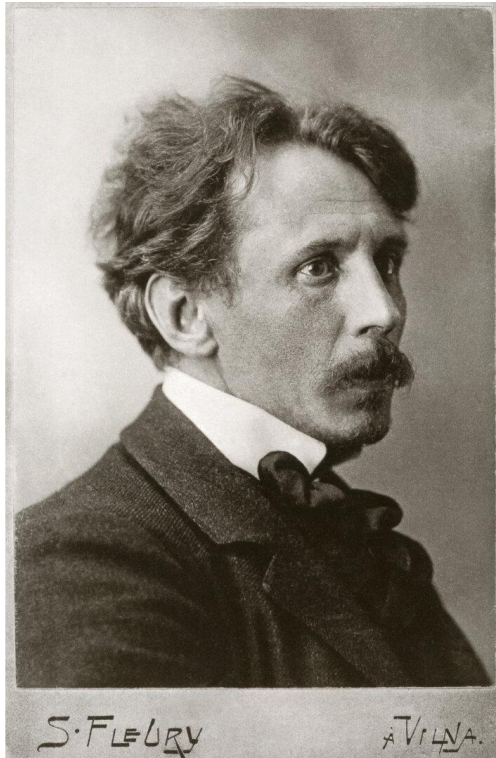


Genijus



Vaikas

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis



Genijus

- Protas peržengia įprastas ribas
- Mato pasaulį kitaip nei dauguma
- Dažnai veikia vienas
- Kuria, analizuoja, ieško atsakymų



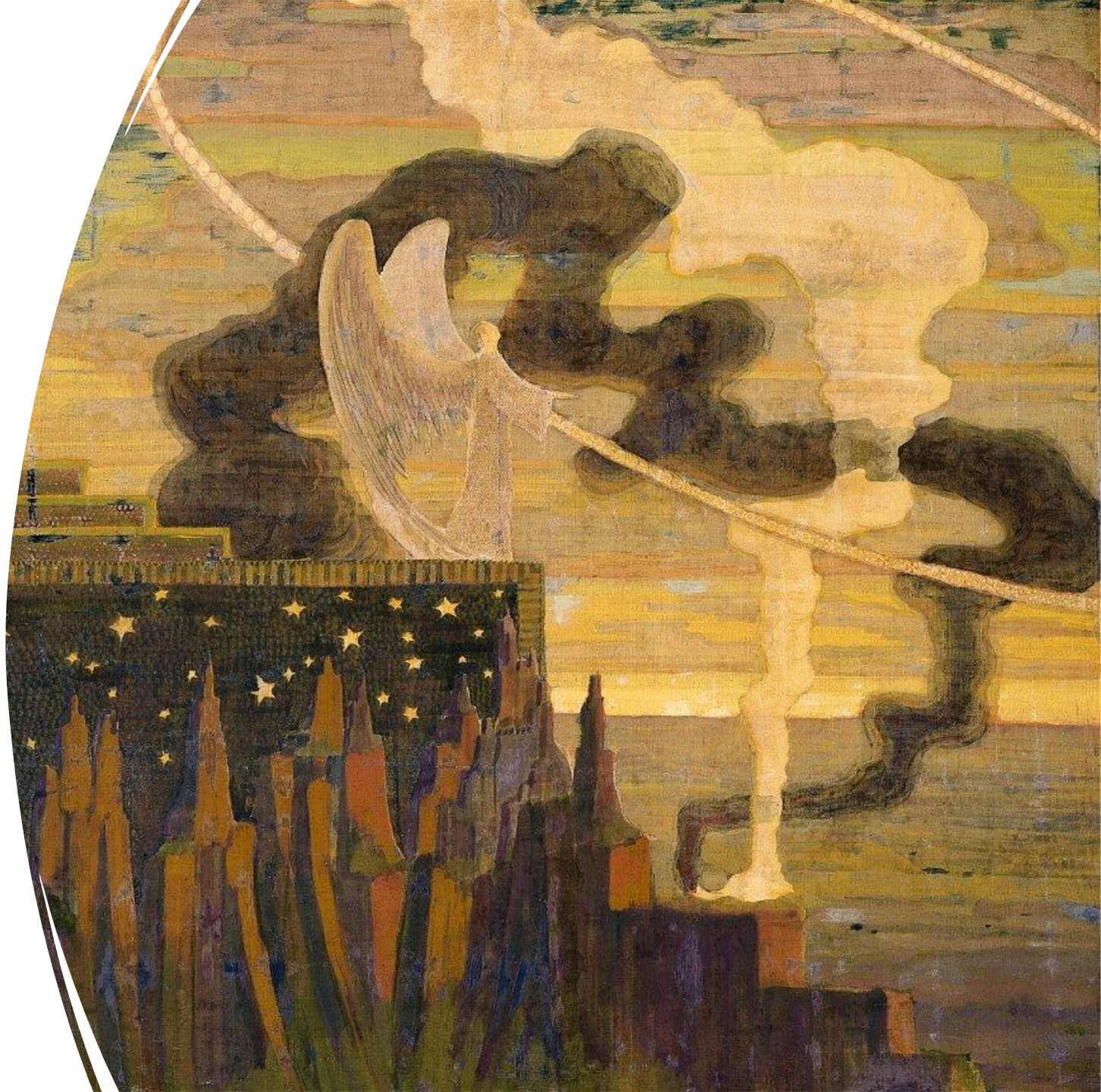
Vaikas svetur

- Vis dar formuojasi
- Jo potencialas beribis
- Stebi, mokosi, prisitaiko
- Tarp dviejų kultūrų, dviejų (kartais trijų) kalbų, dviejų tapatybių
- Bando įsilieti



Ryšys

- Nuolatinė transformacija
- Genijus kuria pasaulį savo mintyse
- Vaikas svetur – savo patirtyse



M.K.Čiurlionis

- Genijus
- Įkvėpimas lietuvių kalbos mokymui



Lietuvių kalba – kaip M.K.Čiurlionio kūrybos atspindys

- Kalba nėra tik gramatika ir žodynas
- Kalba yra vaizdai, garsai, jausmai, žodžiai



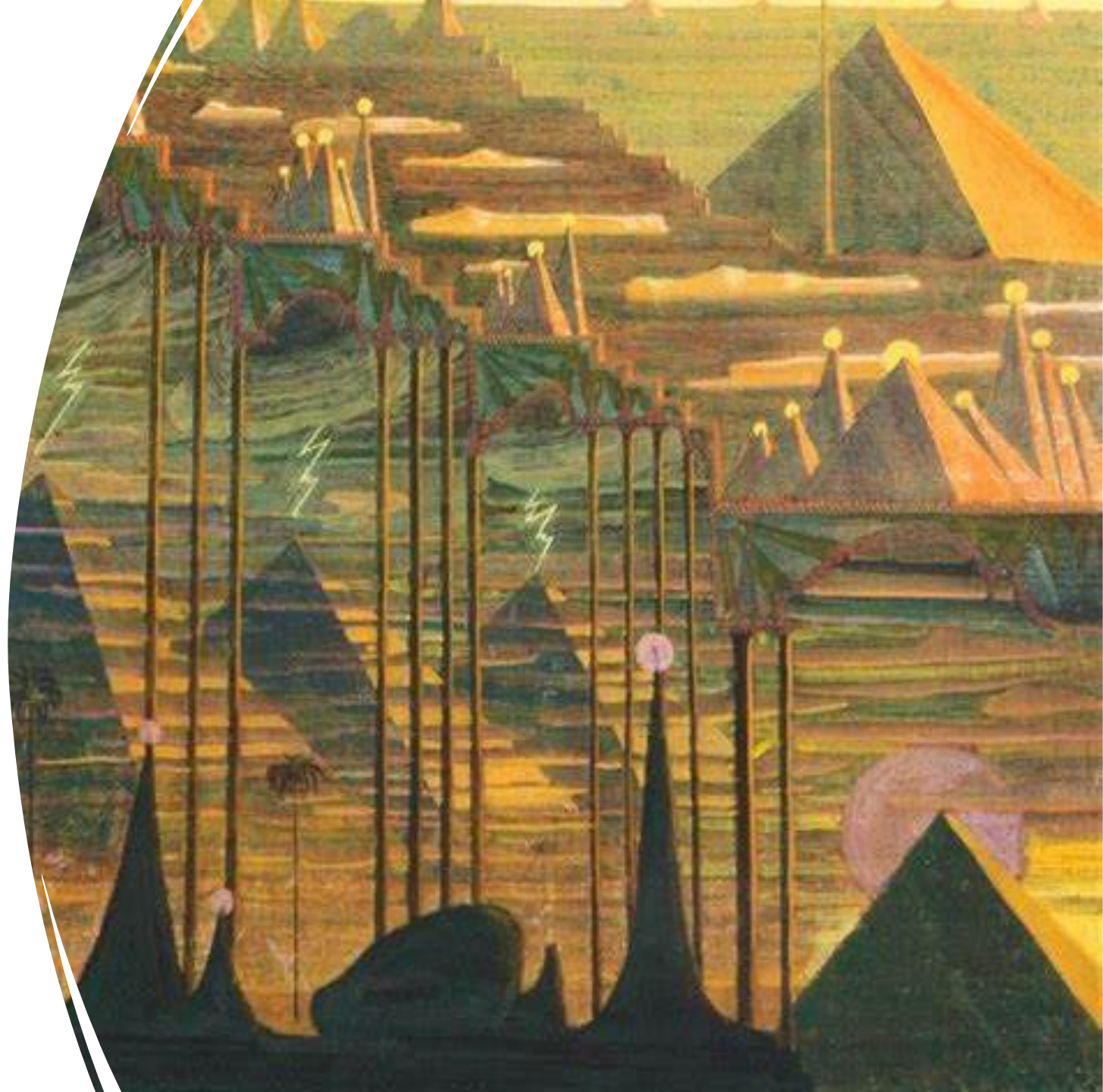
Vaizdinė kalba

- Simboliai
- Paslaptys
- Įkvėpimas



Muzikos ritmas

- Lietuvių kalbos mokymas gali apimti dainas, eilėraščius, kurie, kaip ir M.K.Čiurlionio kūryba, perteikia emocijas



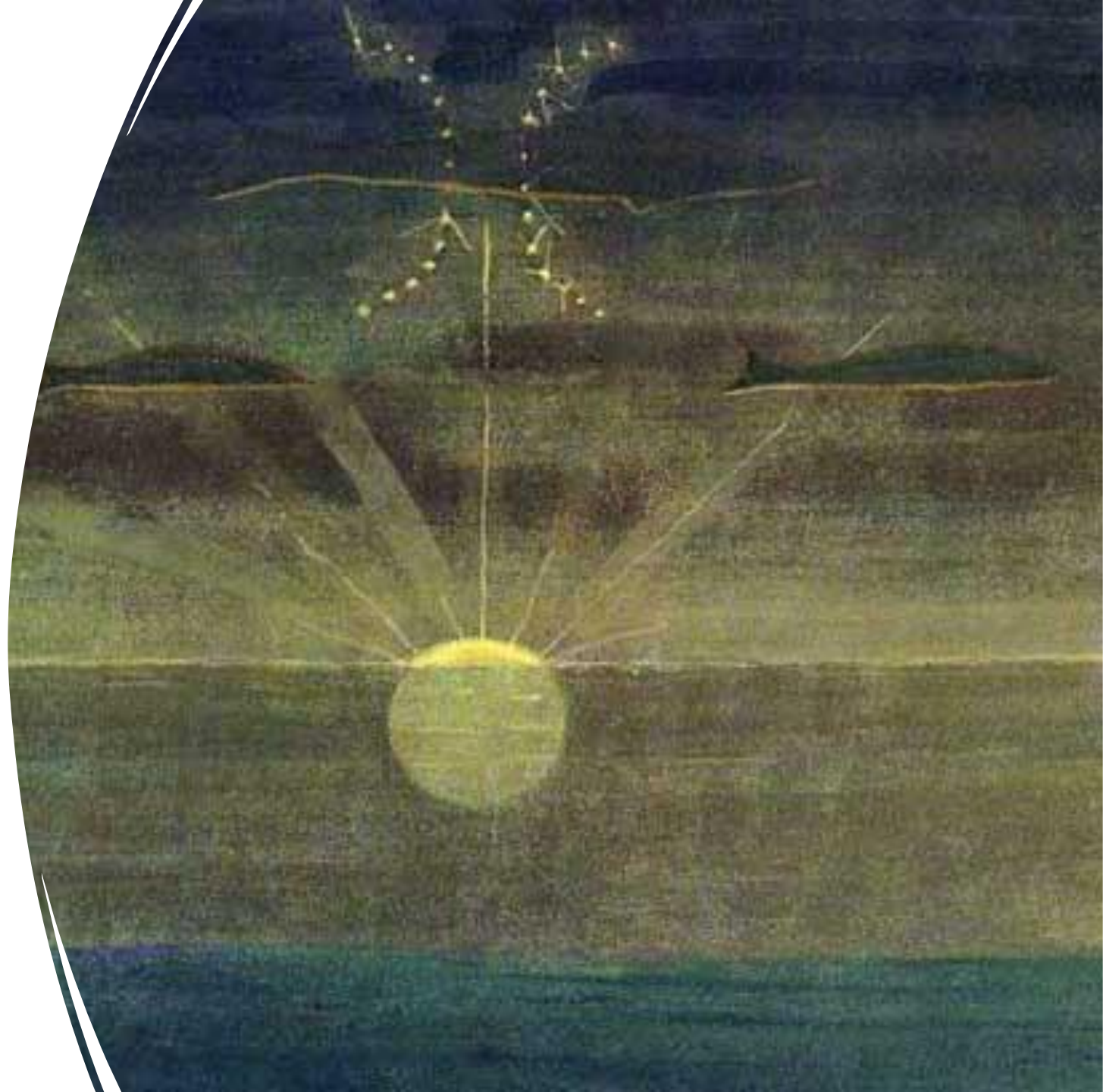
Simbolių supratimas

- Lietuvių kalbos mokymas – ne tik taisyklės, bet ir suvokimas, kaip žodžiai neša istoriją, kultūrą, tapatybę



M.K.Čiurlionis – įkvėpimas vaikui svetur

- Lietuvių kalba – tiltas į savastį
- Lietuvių kalba – natūrali saviraiškos forma



vargonininkas
konstantinas
gamtą *preludas*
dailininkas *mikalojus*
simfonė poema *miške* *orkestras*
sonata *čiurlionis* *jūra*
dirigentas *kompozitorius*

Genijaus ir vaiko ryšys svetur

Metodas „Šešėlinis pasakojimas“

- Sukurk pasakojimą apie M.K.Čiurlionio išvaizdą pagal pateiktus žodžius. Panaudok visus pateiktus žodžius.
- Iš J.Čiurlionytės prisiminimų apie M.K.Čiurlionį (1994, p.19)
- Mūsų brolis Mikalojus Konstantinas Čiurlionis buvo vidutinio ūgio, stipraus sudėjimo. Plaukai tankūs, papurę, ne per daug šviesūs, auksinio atspalvio, dailiai puošė jo galvą. Jo akys buvo pilkai žalsvos, išraiškingos, žvilgsnis tiesus, gilus ir reikšmingas.

Tankūs	Sudėjimas	Galva	Vidutinis
Žalsvos	Plaukai	Akys	Sudėjimas
Brolis	Puošė	Atsiminti	Buvo
Atrodė	Ūgis	Išraiškingos	Stiprus

Pasakojimų pritaikymas mokant lietuvių kalbos

- Suskirstyk pateiktus žodžius: daiktavardis, veiksmazodis, būdvardis . Surašyk, žodžius į lentelę

Tankūs	Sudējimas	Galva	Vidutinis
Žalsvos	Plaukai	Akys	Sudējimas
Brolis	Puošē	Atsiminti	Buvo
Atrodē	Ūgis	Išraišķingos	Stiprus

[illegible]



Genijaus ir vaiko ryšys – Stilių edukacija

Vasario 11 d. Helsinkyje vyko šventinis koncertas Lietuvos Valstybės atkūrimo dienai ir MKČ 150-osioms gimimo metinėms. Helsinkio populiariosios muzikos ir džiazo konservatorijos studentai atliko M. K. Čiurlionio simfoninių poemų „Miškas“ ir „Jūra“ interpretaciją sunkiojo metalo stiliumi!

https://www.youtube.com/watch?v=r_Za3RPjfB4

Orkestro piknikas su M.K.Čiurlioniu Vaizdinė edukacija

- <https://epika.lrt.lt/dokumentiniai-filmai,266/orkestro-piknikas-su-ciurlioniu>



Orkestro
piknikas su
M.K.Čiurlioniu
kalbai

Pasakojimas

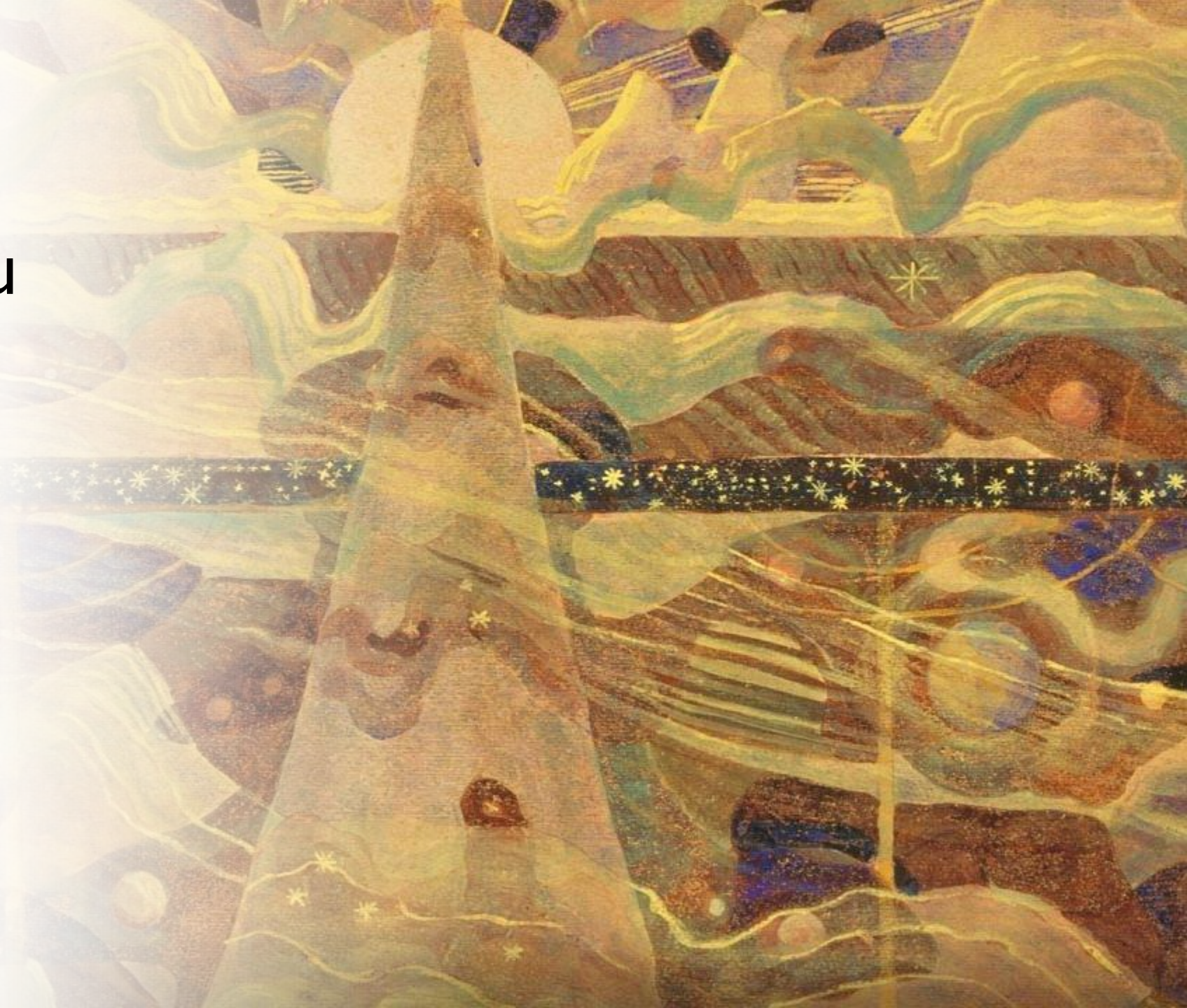
Spalvos ir detalės (žalia, mėlyna,
geltona, raudona, rožinė, juoda)

Probleminio klausimo kėlimas
(temos pavadinimo kūrimas)

Istorijos apie kitokį M.K.Čiurlionį
– vaiką.

Vaizdinė edukacija su Orkestro pikniku

- Pasakojimo ugdymas
- Vaizdinės kalbos lavinimas
- Žodyno plėtimas
- Komunikacijos įgūdžių lavinimas
- Kūrybiškumo lavinimas



Lietuvių kalbos mokymas lituanistinėje mokykloje. Genijaus ir vaiko ryšys svetur.

- “Meilė - didelė dovana. Ją stipriausiai jaučia genijai. Ji praturtina aplinkos gyvenimą, daro jį gražų, turtingą ir prasmingą. Ji išugdo jautrumą, švelnumą ir susirūpinimą kitu žmogumi, jo supratimą....”
- Iš J.Čiurlionytės knygos
“Atsiminimai apie M.K.Čiurlionį”

